

[Arnth Jensen.]

over Filmen her fra Landet og her i Landet, hvilket vel maa medføre, at de maa se saa godt som alle Films, der fremvises, men de skal ogsaa følge med i Udlandet og bedømme den kulturelle og kunstneriske Værdi af Udlandets Filmsproduktion. Jeg forstaaer det ikke paa anden Maade, end at dette baade maa medføre Rejser og kræve megen Tid og mange Penge. Endvidere skal de jo bistaa den højtærede Minister, naar han kalder, og endelig skal de være regnskabs- og forretningskyndige, for de skal ikke blot aflægge Regnskab for deres egne Gerninger, for Filmsfonden, men ogsaa bistaa og kontrolere Filmcentralen, ikke blot i kunstnerisk, men ogsaa i økonomisk Henseende. Jeg fristes til at stille det Spørgsmaal: Mon man dog ikke tror, at det bliver vel meget at blande sammen? Jeg er i hvert Fald bange for, at man faar en Ret, som maaske ikke er saa kendt herinde i København som paa Landet, at man faar en saadan Sammenblanding, at det bliver Bænkvælling det hele.

Men Baggrunden for det hele er jo, naar alt kommer til alt, en yderligere Udvidelse og en yderligere Befæstelse af Justitsministerens Magt over dansk Biografteater og Film, ja, jeg fristes til at sige en Socialisering — i hvert Fald er man paa Vej dertil —, en Statsdrift af det hele. Naar man saa endda sagde det aabent og ærligt, saa alle kunde se det, men det gør man jo ikke. Man forbereder en Overgangstid paa dette som paa alle andre Omraader, hvor man vel lader det private Initiativ have Ansvaret og Risikoen, men hvor Staten bestemmer Retningslinien og Farten. De danske Købmænd og handlende har man gennem Valutacentralen gjort til en Slags Statsuddelere. Nu søger man gennem dette Lovforslag at gøre Biografbevillingshaverne til Statsbestyrere, undergivet Statens Regler og Forskrifter ogsaa i forretningsmæssig Henseende, men med egen Kapitalrisiko. Man giver dem ganske vist en Bevilling, men finder Ministeren, at de, som det saa smukt hedder i den nye Affattelse af § 3, ikke har de fornødne kunstneriske og forretningsmæssige Forudsætninger for at kunne lede et Biografteater, saa kan han efter Forgødtbefindende afskøde dem. Selv om Ministeren... (*Justitsministeren* [Steincke]: Hvor staar det?). Det staar i § 3 og i § 12, højtærede Minister. Selv om Ministeren, som før bemærket, ikke mener, at det at være Bevillingshaver kræver noget Initiativ, saa sætter han dog

dette som en Straffebestemmelse, hvis Initiativet efter hans Formening mangler.

Men naar Ministeren foreslaar saadanne Bestemmelser, rejser han dermed Spørgsmaalet, om vi bestandig skal fortsætte med Bevillingssystemet, eller om vi, som i Sverige bl. a., skal gaa til fri Næring ogsaa paa dette Omraade. Mit Parti har gennem Aarene ment, at paa dette Omraade var Bevillingssystemet det rette, vel at mærke saadan, at man inden for de givne Rammer giver Plads for Dygtighed og Initiativ, og saaledes, at Statens Indfyldelse kun er af kontrolerende Art. Dette mener vi fremdeles er det heldigste; men fastholder man dette Forslag, der fuldstændig omkalfatrer hele det Grundlag, dette System hele Tiden har hvilet paa, maa vi alvorligt overveje, om det dog ikke vil være bedre og heldigere for alle Parter at gaa den modsatte Vej og stille Forslag om fri Næring med de Kauteler med Hensyn til Kapitalindfyldelse, Censur og andet, som i saa Fald maatte anses for at være fornødne.

Forslaget, som det her foreligger, kan vi ikke give vor Tilslutning. Vi maa forlange saadanne Ændringer indført, at Kontinuiteten med Fortiden ikke brydes. Alle rede 4 Aar efter, at vi har faaet den sidste omfattende Lov, mener Ministeren det nu betimeligt at gaa videre. Det er det hastige Tempo! Ministerens Forsvar for, at det sker nu, er bl. a., at der er for store Indtægter, som ikke kunde overses i 1933—34. Dette er jo ikke helt rigtigt. Betænkningen allerede dengang opererede med Indtægter paa op til 80 000 Kr. Ophøjer man dette Forslag til Lov, vil det i Løbet af kort Tid vise sig at være utilfredsstillende. Det vil vise sig, at man ikke ustraffet kan lægge Ansvaret eet Sted og Magten et andet. Det næste Skridt maa derfor naturnødvendigt blive ren Statsdrift, og det er vi Modstandere af i en saadan Grad, at vi som før bemærket under disse Forhold maa foretrække fri Næring med de fornødne Kauteler.

Hasle: Det Udvalg, som har været nedsat, førend dette Forslag blev forelagt Rigsdagen, havde en ret snæver Opgave, nemlig den at behandle Spørgsmaalet om en Filmcentral og forskellige andre Ting. Derimod havde Udvalget slet ikke den Opgave at beskæftige sig med den Biografteaterlov, som vi havde, i den Forstand, at Udvalget ikke skulde beskæftige sig med Betingelserne for at opnaa Bevilling eller Afgifter eller al den Slags Ting. Disse Problemer var behandlet af en Kommission,